

2011-02-25

Dnr 43-2010:5178

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Malmaskolan
i Köpings kommun

2011-02-25

Rektorerna vid Malmaskolan

Skolvägen 2

730 30 Kolsva

Köpings kommun

731 85 Köping

Tillsyn i Malmaskolan

Förskoleklass

Grundskola 1-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Malmaskolan och Köpings kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att måloppfyllelsen inte är tillräckligt hög på Malmaskolan. Andelen elever som når målen i alla ämnen behöver förbättras, liksom meritvärdet. Även andelen elever behöriga till nationellt gymnasieprogram kan förbättras. De redovisade kunskapsresultaten för Malmaskolan visar dessutom att det finns stora skillnader i resultat mellan flickor och pojkar, vilket behöver analyseras. Resultaten på de nationella ämnesproven behöver förbättras i såväl årskurs 3 som i årskurs 5. Av tillsynen framgår att Malmaskolan har arbetat mycket med individualiserade pedagogiska lösningar och särskilt stöd till eleverna. Detta har bland annat resulterat i att andelen elever på skolan som är behöriga till studier på nationella gymnasieprogram ligger över riksgenomsnittet.

Men skolan saknar ett etablerat arbetssätt för att på ett tydligt, och för eleverna konkret sätt, arbeta med inriktning mot målen. Trots ett medvetet och väl fungerande arbete med individanpassad undervisning och särskilt stöd, ges inte alla elever tillräckliga förutsättningar att nå målen i samtliga ämnen eller att i övrigt utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar och inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Tillsynen visar vidare att Malmaskolans verksamhet i övrigt håller hög kvalitet. Såväl personal som elever uppges i intervjuer och samtal att de trivs i skolan och att de får det stöd de behöver. Rektorerne är väl förtrodda med verksamheten. Stor vikt läggs på det pedagogiska utvecklingsarbetet liksom på fostran och omsorg om eleverna. Dock behöver rektorernas delade ledarskap förtydligas så att det är tydligt för skolans personal och elever vem som är ansvarig rektor för utbildningen i skolan.

Skolinspektionen har i tillsynen av Malmaskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas:

- Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Malmaskolan. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras. Även meritvärdet behöver förbättras (2 kap. 6 § grundskoleförordningen; Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan; Grundskolans kursplaner och betygskriterier).
- Det är inte tydligt för alla i Malmaskolan vem som är ansvarig rektor för utbildningen (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling uppfyller författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen; Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).
- Rektorn ser inte till att undervisningen alltid utgår från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer; Inledning, Kursplanerna).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Rektorn och Köpings kommun har ansvar för att Malmaskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Köpings kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Köpings kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Johan Pellberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Eva Lantéli

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Malmaskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Köpings kommun under januari - mars 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Malmaskolan den 1-2 februari.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Malmaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Malmaskolan intervjuades rektorerna, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Malmaskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	41
Grundskoleklass	430

Källa: Skolans egna uppgifter januari 2011

Malmaskolan ligger i Kolsva, 15 kilometer utanför Köpings centralort. Skolan omfattar förskoleklass, grundskola med årskurserna 1-9 och fritidshem. Malmaskolan har sju arbetslag och leds av två rektorer. Till Kolsva skolområde och rektorernas ansvarsområde hör också Odensvi skola. Denna skola bedöms i ett eget beslut.

Ledningsgruppen består av arbetslagsledare från respektive arbetslag och skolområdets rektorer. Ledningsgruppen sammanträder var fjortonde dag.

Tillsynsprotokoll för Malmaskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Malmaskolan. Andelen elever som når målen i alla ämnen behöver förbättras, liksom meritvärdet. Andelen elever behöriga till nationellt gymnasieprogram kan förbättras. Även resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

2 kap 6 § grundskoleförordningen

Grundskolans kursplaner och betygskriterier

Motivering:

Enligt en skriftlig sammanställning från skolan finns det enstaka elever i årskurs 3 som inte når kravnivån på de nationella ämnesproven i svenska och matematik. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2010 visar att resultaten i svenska, matematik och engelska sjunkit de senaste tre åren. I svenska når drygt 80 procent av eleverna kravnivån medan motsvarande resultat i engelska och matematik är knappt 90 procent. Resultaten på de nationella ämnesproven indikerar således att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras.

Enligt Skolverkets statistik för 2010 var andelen elever i årskurs 9 som nådde målen i alla ämnen drygt 70 procent, vilket var en förbättring från föregående år. Av Skolverkets statistik framgår att andelen elever som nått målen i alla ämnen varierat de senaste fem åren mellan 66 och 92 procent. De redovisade kunskapsresultaten för Malmaskolan visar dessutom att det finns stora skillnader i resultat mellan flickor och pojkar. Endast 60 procent av flickorna nådde målen i alla ämnen jämfört med rikets 80 procent. Motsvarande siffra för pojkarna var 85 procent, vilket ligger över riksgenomsnittet som är 74 procent. Dessa skillnader har enligt Skolverkets statistik funnits ett par år, men har enligt intervjuer med rektorerna och lärare inte uppmärksammats i det systematiska kvalitetsarbetet. När det gäller behörighet till nationella gymnasieprogram är 95 procent av eleverna behöriga, vilket ligger över riksgenomsnittet som är 88 procent. Det finns ingen större skillnad mellan pojkars och flickors resultat när det gäller behörigheten. Enligt rektorerna har skolan arbetat för att öka andelen elever som är behöriga till gymnasiet, vilket skolan också har lyckats med.

Skolans genomsnittliga meritvärde för eleverna i Malmaskolan har varierat de senaste fyra åren från 186 till 220. Skolverkets statistik visar att meritvärdet för 2010 var 192

vilket är en försämring jämfört med föregående år. Det genomsnittliga meritvärdet för riket är 209. I intervjuer och samtal med rektorer, lärare och elever framkommer att skolan arbetar mycket med stöd och individuella lösningar för att eleverna ska nå målen. I bland annat matematik och engelska finns möjlighet att studera i små grupper som medger en hög grad av individanpassning. Trots vidtagna åtgärder ges dock inte alla elever möjligheter att nå målen i samtliga ämnen eller utvecklas så långt som möjligt utifrån sin förmåga, varför arbetet med skolans måluppfyllelse och resultat behöver förbättras.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Det är inte tydligt för alla i Malmaskolan vem som är ansvarig rektor för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Enligt de dokument som skolan har redovisat har de två rektorerna i Kolsva skolområde ett delat ledarskap med en på papperet tydligt definierad ansvarsfördelning. En rektor har ansvar för budget och ekonomisk uppföljning och är personalchef för lärare, förskollärare, vaktmästare och skolassistent. En rektor har ansvar för elevvård och övriga elevärenden inom förskoleklass, grundskola, fritidshem och förskoleverksamhet och är personalchef för skolsköterska, kurator, specialpedagoger, speciallärare, elevassistenter, fritidshems och fritidsgårdsföreståndare. Denne sistnämnde fattar också de beslut som regleras av skolförfattningarna. Vidare framkommer av dokumenten och intervjun med rektorerna att de, som de själva benämner det, bedriver ett gemensamt ledarskap där båda ansvarar för organisation, verksamhet, politiska mål och pedagogiskt ledarskap.

Tillsynen visar att det inte är tydligt för skolans personal och elever vem av skolans två rektorer som ansvarar för vad. Som exempel kan nämnas att det inte alltid är tydligt för alla elever vem som är deras rektor.

För ledningen av utbildningen i skolorna ska det enligt Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet finnas en rektor. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Det utpekade ansvaret ska ligga på en person, rektorn.

Rektorn har ett ansvar för verksamhetens pedagogiska utveckling och inre organisation och ska i övrigt fatta de beslut som framgår av skollag eller andra författningar. En elev

kan endast ha en rektor. Ett tydligt ledningsansvar innebär att det måste vara tydligt för alla berörda vem som har ansvaret för de beslut som enligt författningarna ska fattas av rektorn. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att Kolsva skolområde tydliggör för såväl elever, vårdnadshavare som för personal vem som är ansvarig rektor för utbildningen.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling uppfyller författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

I intervjuer och samtal med rektorerna, lärare och elever framkommer att utvecklingsamtal med elever och vårdnadshavare genomförs en gång varje termin. I samband med utvecklingssamtalet upprättas individuella utvecklingsplaner. De exempel på individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av är dock av varierande kvalitet. Tillsynen visar att de individuella utvecklingsplanerna saknar en tydlig koppling till de nationella målen i varje ämne. Vidare saknas uppgifter om skolans insatser för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Arbetet med skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner behöver förbättras.

Bedömningsområde: Skolans lärandemiljö

Bedömning:

Rektorn ser inte till att undervisningen alltid utgår från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Inledning, Kursplanerna (SKOLFS 2000:35)

Motivering:

Tillsynen visar att lärarna saknar ett etablerat arbetssätt för att på ett tydligt och för eleverna konkret sätt arbeta med inriktning mot målen. Några lärare arbetar med lokala pedagogiska planeringar där målen för undervisningen framgår, men enligt rektorerna är detta inget krav från skolan. Vissa lärare uppger att målen bara diskuteras i samband med utvecklingssamtal och i samband med de nationella ämnesproven. I intervjuer och samtal med elever framkommer att det finns lärare som går igenom målen i början av terminen, men att eleverna ändå oftast inte vet vilka målen är. Enligt lärare förekommer det att elever frågar sina kontaktlärare vad de behöver göra för att nå ett visst betyg i ett ämne. Skolinspektionen konstaterar att Malmaskolan behöver se till att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav i alla ämnen. Detta är viktigt mot bakgrund av att skolans måluppfyllelse behöver förbättras.